

RUD - EN MODERN STADSDEL PÅ GAMLA ÄGOR

Stadsdelen, med lägenheter och butikscentrum, uppfördes till större delen under åren 1965-72. Lägenheterna är alla byggda på Ruds herrgårds gamla ägor, en gård med anor ända från medeltiden som räknas till de äldsta i kommunen.

Stadsdelen Rud tar form

Stadsdelen kom till under en period då det rådde bostadsbrist i Karlstad. 1962 köpte därför kommunen in större delen av stadsäga 2774 i Rud och utarbetade en ny stadsplan.

Stadsplanen upprättades av arkitekterna Sven-Gunnar Holm och Svante Blom. De ville, liksom funktionalismens arkitekter, att bostäderna skulle präglas av sol, ljus och luft men också erbjuda en mer stimulerande miljö med ett bra serviceutbud.

De flesta kvarteren är bebyggda med tre våningar höga och långsträckta hus, grupperade kring halvöppna gårdar. På bergsryggen mot Färjestad ligger ett antal högre punkthus, höghusen. Dessa kom medvetet till för att fungera som stadsdelens landmärken.

Ringled, park och centrum

Runt Rud löper en ringled med små matargator som leder in trafiken till parkeringsplatserna och bostadshusen. Innanför detta ”yttre skal” är bilar bannlysta. Denna typ av trafikseparering blev vanlig i

bostadsplaneringen på 1960-talet. Avsikten var att skapa en god och säker miljö utan farlig och störande trafik, framför allt för barnen.

Mitt i stadsdelen, från söder till norr, är ett skyddat grönt stråk anlagt. Ett parkavsnitt som kom till för att locka flanörer till vidare turer upp till skogsområdena som omger stadsdelen i norr.

Mitt i bostadsområdet ligger också Ruds centrum med butiker och annan service. Centrumanläggningen, också den typisk för 1960-talets stads-

planering, invigdes 1968 med två låga, parallella längor kring ett affärstorg som dessutom skulle fungera som en naturlig mötesplats för de boende. Centrum utökades 1993 med den moderna stadsdelskyrkan. Konstnärlig utsmyckning utfördes bland annat av Herman Reijers.

Ruds utvidgning och omgivning

I Ruds södra del ligger skolbyggnader och bebyggelse anpassad för äldreboende. Nordväst om Ruds cen-

trum, som en avknoppning på en hög bergsplatå, har under 1980-talet tillkommit ett nytt bostadsområde, Långtjappan. Här erbjuds ett attraktivt skogsnära boende i radhusliknande bostadsrätter.

Öster om bostadsområdet ligger Norra kyrkogården, även kallad Skogskyrkogården, som med sina 25 hektar är Värmlands största och kanske vackraste. Kyrkogårdens äldsta del är från 1919 då kapell- och krematoriebyggnaden, skapad av arkitekten Sigurd Lewerentz, uppfördes vid kyrkogårdens sydvästra del. På en gravkulle vid kapellet står konstverket ”De fyra åldrarna” av Jonas Fröding. Kyrkogården med sin varierande topografi inbjuder till vandringar som genom de många gravstenarnas persontexter berättar mycket om stadens lokalhistoria. Den nyare delen i norr togs i bruk 1975.

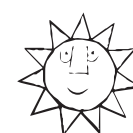

Vy över Ruds gård. Oljemålning tillhörande Kerstin Eriksson.

 The Rud district was developed 1965 -1972 in the grounds of one of the oldest estates in the municipality, the Rud Manor, dating back to the Middle Ages. In the spirit of functionalism, the ambition was to create a good living environment of sunlight and air. Low building heights were preferred with the exception of a few high-rising landmarks. Traffic is directed via a ring road encircling the residential area with its green belt of pathways for children, bikers and pedestrians. In the centre of the district there are shops and public service amenities.

 Der Stadtteil Rud wurde in den Jahren 1965 -72 auf einem Gelände errichtet, das ursprünglich zu dem Herrenhof Rud - einem der ältesten Anwesen in der Kommune - gehörte, dessen Wurzeln sich bis ins Mittelalter zurückverfolgen lassen. Mit dem neuen Stadtteil wollte man - in Anlehnung an die Ideen des Funktionalismus - ein gutes

Wohnklima mit viel Sonne und Luft schaffen. Man baute niedrige Häuser und ein paar Hochhäuser als Landmarken. Der Verkehr wurde kreisförmig um den Wohnbereich herumgeleitet und in der Mitte entstand eine grüne Passage für Kinder, Radfahrer und Fussgänger. Im Zentrum des Stadtteils gibt es Geschäfte und kommunale Einrichtungen.

KARLSTADS KOMMUN

I samarbete med

Värmlands Museum, Carlstads-Gillet, Karlstad Lever och Karlstads Hembygdsförening